

(Slučajno učenje)

Općenito

Slučajno učenje definirao je McGeough 1942. godine kao:

- “**učenje** koje očito nastaje **bez specifičnog motiva ili specifične formalne instrukcije...**”¹⁾

Slučajno učenje odnosi se na činjenicu da ljudi dosta uče bez izričite namjere ili bez instrukcija, kao učenje novog vokabulara kroz imitaciju i socijalnu interakciju, učenje socijalnih normi kroz igranje sa drugom djecom, učenje geografije kroz putovanje ili pretraživanje web-a. Ova vrsta učenja korsiti intrizičnu motivaciju. Suprotno tome, tradicionalno obrazovanje je većinom orijentirano na ekstrinzičnu motivaciju: učenik bi trebao učiti ono što mu sugerira učitelj kako bi osvojio nagradu ili izbjegao kaznu.

Slučajno učenje se zabunom miješa s neformalnim učenjem koje je najčešće namjerno, iako ne vrlo strukturirano. Neki autori smatraju slučajno učenje podtipom neformalnog učenja.

Što je slučajno učenje?

Slučajno učenje je najčešće sporedni proizvod neke druge aktivnosti. Ono je spontano, nestrukturirano i subjektivno. (learner-evaluated??) Neki autori definiraju slučajno učenje kao učenje koje nastaje jedino bez namjere onoga koji uči ili izvora.

Istraživači nude razne nalaze o slučajnom učenju, generalno ovisno o tome kako široko je definirano i ovisno o predmetu testiranja. Slučajno učenje je pod velikim utjecajem predznanja i lakše je ako je informacija povezana s temom koja je od interesa osobi koja uči. Slučajno učenje se često spominje u kontekstu radnog mjestra.

U djetinjstvu, slučajno učenje, smatra se kao oblikom zajedničkog učenja (učenja jezika i socijalnih vještina). Neki istraživači koji su se fokusirali na slučajno učenje kroz medije pokazali su kako djeca uče ponašanja, stavove, vrijednosti i kognitivne informacije kroz gledanje televizijskih programa i reklama. Slično istraživanje na starijim ispitanicima rezultiralo je sličnim slučajnim učenjem informacijama, ali manje značajnim promjenama u stavovima. Ipak, slučajno učenje postaje više kompleksno za istraživanje na odraslim ispitanicima zbog utjecaja predznanja ili specifičnih interesa ispitanika.

Koje je praktično značenje slučajnog učenja?

“Trik je da se uopće ne uče činjenice, već radije da činjenice budu tek usput za dolaženja do nečega što je učenik prirodno želio znati od samog početka... Trebali bismo iskoristiti učenikove prirodne interese kako bi oni mogli naići na takve činjenice slučajno tijekom ostvarivanja svojih ciljeva.”

Primjena slučajnog učenja (barem u širem smislu) u obrazovnim procesima može biti putem reprezentiranja činjenica koje se trebaju naučiti kroz materijal koji je zanimljiv pojedincu koji uči. Ako

je pojedinac motiviran radeći nešto što mu je zanimljivo, može naučiti mnogo bez da to uopće primijeti. Primjer programa za slučajno učenje je Road Trip software, dizajniran za pomoći djeci pri učenju geografije Sjedinjenih Američkih Država putem pogonskih simulacija i videa koji su im zanimljivi.

Kritike

Ovisno o definiciji, slučajno učenje se ne može koristiti u obrazovanju ili se može koristiti, ali onda uglavnom ignorira načela instrukcijskog dizajna kako bi se "sakrio" dio učenja od učenika (primjerice, sadrže obilje drugih materijala koji posreduje interes učenika). Također, s obzirom da je slučajno učenje subjektivno, isto kao i u slučaju učenja otkrićem, lako može rezultirati zabludom ili nesigurnošću uistinu važnih dijelova materijala za učenje.

Ključne riječi

Slučajno učenje

Literatura

Pročitaj više

Recentna literatura

¹⁾

http://www.google.hr/search?tbo=p&tbs=bks&q=inauthor:McGeoch&tbs=cdr:1,cd_min:1.%201.%201941.,cd_max:31.%2012.%201943.&num=10#sclient=psy&hl=hr&tbs=cdr:1%2Ccd_min%3A1.+1.+1941.%2Ccd_max%3A31.+12.+1943.&tbs=bks&source=hp&q=The+psychology+of+human+learning:+an+introduction+which+apparently+takes+place+**without+a+specific+motive+or+a+specific+d+formal+instruction&aq=&aqi=&aql=&oq=&pbx=1&fp=9bd88bc9df6eab3f

From:
<https://learning-theories.org/> - Learning Theories

Permanent link:
https://learning-theories.org/doku.php?id=hr:instructional_design:incidental_learning&rev=1386178705

Last update: 2023/06/19 15:49

